

SUDSKA HRONIKA: SLUCAJ BRDJANIN

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Americki novinar odbacuje sudski poziv.

Uprkos tome sto se nije odazvao sudskom nalogu po kome je trebalo da svjedoci pred tribunalom, izgleda da americki novinar Dzonatan Rendal mozda nece ni morati da se pojavi u sudnici.

Cini se, naime, da je branilac u procesu protiv Radoslava Brdjanina izmijenio svoj stav u pogledu clanka koji je Rendal objavio u Vasington Postu 1993. godine. Rendalovi advokati upozoravaju da bi, u slucaju da njihov klijent ipak bude prisiljen da se pojavi u Hagu, bilo dovedeno u pitanje nacelo slobode novinarskog izrazavanja.

Optuzba pak zahtijeva da izvjestac licno potvrdi navode optuzenog iznijete u clanku iz 1993., u kome se tvrdi kako je Brdjanin namjeravao da "ocisti" banjalucku opstinu od nesrpskog stanovnistva. Rendalov clanak je navodno od kljucne vaznosti za slucaj buduci da u njemu pominje stavove optuzenog po kojima je u Banja Luci nakon rata trebalo da ostane veoma mali procenat nesrpskog stanovnistva, kako bi se stvorio prostor za 15,000 novopridoslih srpskih porodica. Optuzeni je navodno izjavio kako zeli da "stvari etnicki cist prostor", tako sto bi sa se iz njega "dobrovoljno iselili" Hrvati i Bosnjaci (Muslimani).

Brdjanin je, kao nekadasnji predsjednik lokalnog Srpskog kriznog staba, optuzen za genocid, zlocine protiv covjecnosti, kršenje Zenevske konvencije i teske povrede zakona i obicaja ratovanja. Usred tog sudskog postupka, Brdjaninov su-optuzeni Momir Talic je privremeno pusten na slobodu, jer je ustanovljeno da boluje od neizljezivog oblika raka.

Optuzba tvrdi da je Rendal prvobitno, u avgustu 2001., pristao da svjedoci. Tom prilikom je izjavio: "Vise bih volio da se sve završi na davanju izjave i mom clanku. Medjutim, ukoliko to nije moguće, voljan sam i da licno posvjedocim da su navodi koji se pripisuju Brdjaninu istiniti i tacni." No, u maju je potencijalni svjedok obavijestio tuzilastvo da se predomislio.

Nakon sto je optuzba zatrazila da clanak bude tretiran kao dokaz, Brdjaninovi advokati su osporili tacnost navoda, ukazujući na to da je u nastanku intervjuja sudjelovao i prevodilac. Branilac Dzon Ekerman je insistirao da se novinar ipak pojavi pred sudom i potvrdi pojedinosti iz clanka, pa je nakon toga bio izdat i sudski nalog. Rendal je odbio da mu se povinuje.

Sudije kazu da su u medjuvremenu primile neformalnu poruku od Ekermana, u kojoj im je saopstio da vise ne porice tacnost onoga sto se navodi u tekstu. Tuzilac Dzoana Korner je pak izjavila da bi u tom slucaju mogla odustati od zahtjeva da se Rendal obavezno pojavi i na samom sudjenju.

Kornerova je istakla da je zadovoljna ovakvim potvrđivanjem autenticnosti Rendalovog clanka, te da je na pojavljivanju pred sudom insistirala samo zbog toga sto su Brdjaninovi advokati osporavali tacnost navoda iz teksta. Tuzitejica je izjavila da "niko i ne pomislija da rutinski poziva novinare da svjedoce".

Zastupnik medijskih organizacija koje su podrzale Rendala - advokat Floyd Ebrams - istice da novinarima treba da bude zagaranovan poseban status, s obzirom da se oni "svojevoljno izlazu opasnostima kako bi otkrili istinu". On je rekao: "Zdrav razum nam kazuje da izvori jednostavno nece ni pristati na razgovor ukoliko znaju da ce novinarima biti omoguceno da svjedoce protiv njih."

Na prethodnim saslušanjima, Rendalovi advokati su insistirali na tome da njihov stav ne znači i zalaganje za ukidanje svake mogućnosti novinarskog učešća u dokaznom postupku. Naprotiv: oni jedino zahtijevaju da svjedočenja novinara budu naložena samo u onim slučajevima kada dokaze nije moguće pribaviti ni na jedan drugi način.

Mirna Jancic je pomoćni urednik IWPR; Chris Stephen je specijalni dopisnik IWPR iz Haga i rukovodilac projekta.

Focus: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

---

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-slucaj-brdjanin-0>